

KOMMUNALE RETNINGSLINJER FOR BEHANDLING AV MOTORFERDSELSSAKER I VERDAL KOMMUNE

Vedtatt av kommunestyret 28.08.2023

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	2
1.1	Formål	2
1.2	Virkeområde og definisjoner.....	3
1.3	Delegasjon av lover og forskrifter	3
2.	Generelle krav til søknaden	4
3.	Søknad om bruk av luftfartøy.....	5
4.	Søknad om bruk av båt	6
5.	Søknad om barmarkskjøring.....	7
5.1	Tillatelse for tjenestekjøring som utmarksnæring	7
5.2	Tillatelse for kjøring ved særlige behov.....	8
6.	Søknad om kjøring på snødekt mark med snøskuter.....	9
6.1	Tillatelse til ervervsmessigtransport – ervervsløyve.....	9
6.2	Tillatelse til varig funksjonshemmet (nasjonal forskrift § 5 bokstav b), rundskriv T-1/96)	10
6.3	Tillatelse til transport av bagasje og utstyr til egen hytte (nasjonal forskrift § 5 bokstav c)	11
6.4	Tillatelse til kjøring i utmarksnæring	12
6.5	Tillatelse til transport av ved	14
6.6	Tillatelse til transport ved gruppeturer.....	14
6.7	Tillatelse til utkjøring og tilsyn med jervbåser.....	14
6.8	Annen kjøring på vinterføre.....	15

1. Innledning

1.1 Formål

I henhold til motorferdselloven, tilhørende forskrifter og veiledning: Motorferdsel i utmark og vassdrag er ikke tillatt med mindre annet følger av motorferdselloven eller med hjemmel i denne loven. Kommunen har ansvaret for at regelverket blir fulgt, og i sin saksbehandling begrense motorferdsel i utmark til et minimum, ivareta natur og fremme trivsel. Kommunen har plikt til:

- Å veilede søkere i regelverket.
- Å behandle søknader om dispensasjon fra det generelle forbudet mot motorferdsel i utmark og vassdrag

Formålet med retningslinjene er å følge opp intensjonene i regelverket for motorferdsel, og å forankre ansvar og saksbehandling i Verdal kommune. De kommunale retningslinjene er derfor utarbeidet for å gi klare føringer for hvilke dispensasjoner som kan gis. Motorferdsel i utmark reguleres i hovedsak av følgende regelverk:

- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven)
- Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

I tillegg har man to rundskriv som er retningsgivende for forståelsen av lovverket:

- Rundskriv T-1/96 Om lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10. Juni nr 82
- Rundskriv- 6/09 Om endringer i Nasjonale forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og islagte vassdrag

1.2 Virkeområde og definisjoner

Reglementet gjelder motorferdsel i utmark som er søknadspliktig til kommunen, jf. Motorferdselslovens § 6 og nasjonal forskrift §§ 5, 5a og 6.

Med motorferdsel menes her bruk av kjøretøy (bil, traktor, motorsykkel, beltebil, snøscooter o.l.) og båt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor, samt landing og start med motordrevet luftfartøy.

Landing omfatter tilfeller hvor man kan utføre aktiviteter (lasting/lossing av personer og gods) på samme måte som om helikopteret sto på bakken, selv om fartøyet ikke berører bakken.

Med utmark menes udyrket mark som etter lov om friluftslivet ikke regnes som innmark eller like med innmark. Setervoll, hustomt, engslått, kulturbeite og skogplantefelt som ligger i utmark, regnes som utmark. Veg i utmark som ikke er opparbeidd for kjøring med bil, anses som utmark. Det samme gjelder opparbeidd veg som ikke er brøytet for kjøring med bil.

Med vassdrag menes åpne og islagte elver, bekker og innsjøer.

1.3 Delegasjon av lover og forskrifter

Myndighet etter lov om motorferdsel i utmark og vassdrag er av Kommunestyret delegert til Utvalg for utmarkssaker. Utvalg for utmarkssaker har delegert sin avgjørelsesmyndighet etter motorferdselloven til rådmannen, med unntak av § 6 i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Myndigheten etter § 6 i nasjonal forskrift kan ikke delegeres kommunal tjenestemann.

§ 5 bokstav b, c og e i nasjonal forskrift behandles av servicetorget under veiledning og oppfølging av enhet for landbruk, miljø og arealforvaltning. Saker etter § 5 bokstav b, c og e i nasjonal forskrift i verneområder, komplekse saker etter nevnte paragrafer samt klagesaker behandles av utvalg for utmarkssaker.

2. Generelle krav til søknaden

Før søknad kan behandles må søknaden inneholde:

- Søkers navn, adresse og kontaktinformasjon (e-post og telefonnummer)
- Kart som beskriver tiltaket (kart over trasé, område for vedhogst, landing for helikopter etc.)
- Beskrivelse av formål/behov for kjøringen
- Grunneiers tillatelse
- Ønsket tidsrom for dispensasjon

3. Søknad om bruk av luftfartøy

Dispensasjonen omfatter landing og start med luftfartøy. Loven gjelder ikke for selve flygingen.

Tillatelse til bruk av Luftfartøy (regelverk: Motorferdselloven § 6, rundskriv T-1/96):

- Følgende betingelser må være oppfylt for at tillatelse skal kunne gis:
 - søkeren påviser særlig behov
 - behovet ikke knytter seg til turkjøring
 - behovet ikke kan dekkes på annen måte
 - behovet vurderes mot mulige skader og ulemper ut fra målet om å redusere motorferdsel til et minimum

- Transport med helikopter av materialer og utstyr i henhold til godkjent byggetillatelse kan innvilges i perioden 15.07.-01.04.
- Perioden 01.04-15.07 vurderes som yngletid, og helikoptertransport unngås om mulig. Sårbare naturregistreringer kan medføre ytterligere innskrenkninger, for eksempel rovfugl i hekkeperiode.
- Varig funksjonshemmede kan gis inntil 10 landingstillatelser pr år ved egen hytte (som egen hytte regnes hytte eid av ektefelle, samboer, egne barn og foreldre eller dersom man har langtidsleiekontrakt/disponeringskontrakt) eller til allment utfartssted.
- Det kan innvilges et begrenset antall turer til hytter i forbindelse med eksklusiv utleie.
- Overtredelse av de kommunale retningslinjene kan føre til at gitte dispensasjoner oppheves med øyeblikkelig virkning, og overtredere kan bli nektet dispensasjon for en gitt periode.

4. Søknad om bruk av båt

Tillatelse til kjøring med båt (regelverk: Motorferdselloven § 6, rundskriv T-1/96, forskrift om motorisert ferdsel på vassdrag, Verdal kommune, Nord-Trøndelag):

Motorfartøy (regelverk: Motorferdselloven § 6, rundskriv T-1/96):

- Følgende betingelser må være oppfylt for at tillatelse skal kunne gis:
 - søkeren påviser særlig behov
 - behovet ikke knytter seg til turkjøring
 - behovet ikke kan dekkes på annen måte
 - behovet vurderes mot mulige skader og ulemper ut fra målet om å redusere motorferdsel til et minimum

- Overtredelse av de kommunale retningslinjene kan føre til at gitte dispensasjoner oppheves med øyeblikkelig virkning, og overtredelse kan bli nektet dispensasjon for en gitt periode.

5. Søknad om barmarkskjøring

5.1 Tillatelse for tjenestekjøring som utmarksnæring

Kjøring i utmarksnæring (regelverk: nasjonal forskrift § 5 a, rundskriv T-1/96, rundskriv T-6/09):

- Dispensasjon kan kun gis dersom transporten kan skje langs traktorveg, og søker viser at virksomheten er inntektsmessig relevant ved framvisning av næringsoppgave eller økonomisk driftsplan.
- Antall turer, trasébeskrivelse skal tegnes inn på kart, gnr./bnr. og opplysninger om hvilket kjøretøy oppgis i søknad.
- Første gangs tillatelse kan gis for inntil to år. Dersom den næringsdrivende etter utløpet av perioden kan dokumentere en samlet omsetning som gjør at virksomheten som tillatelsen gjelder er momspliktig, kan tillatelsen forlenges med fire år av gangen.
- Sårbare naturregistreringer kan medføre innskrenkninger, for eksempel rovfugl i hekkeperiode.
- Kommunens kjørebok skal innleveres den 1. desember hvert år. Overholdes ikke dette kan løyvet bli inndratt. Løyveinnehaver er ansvarlig for at vilkår og regelverk overholdes.
- Overtredelse av de kommunale retningslinjene kan føre til at gitte dispensasjoner oppheves med øyeblikkelig virkning, og overtredelse kan bli nektet dispensasjon for en gitt periode.

5.2 Tillatelse for kjøring ved særlige behov

Barmarkskjøring (regelverk: nasjonal forskrift § 6, rundskriv T-1/96):

Kjøring ved særlig behov § 6:

- Det gis normalt ikke tillatelse til transport med barmarkskjøretøy til hytte. Gjelder det derimot transport av:
 - gjenstand som er for tung eller vanskelig til å fraktes på annen måte enn med motorkjøretøy
 - eller løyve til varig funksjonshemmet (inntil 4 år av gangen. Kommunens skjema for legeattest)

kan det foreligge et særlig behov for transport.

- Avstand mellom veg eller traktorveg (klasse 7 og 8) og hytte/bestemmelsessted kan ikke overstige 1 km.
- Traseen som omsøkes må være egnet for kjøringen, dvs. traktorveg eller liknende. Blaut myr eller myr med åpen torvjord uten plantedekke regnes som ikke egnet.
- Antall turer, trasébeskrivelse skal tegnes inn på kart, gnr/bnr og opplysninger om hvilket kjøretøy oppgis i søknad.
- Sårbare naturregistreringer kan medføre innskrenkninger, for eksempel rovfugl i hekkeperiode.
- Kommunens kjørebok skal innleveres den 1. desember hvert år. Løyveinnehaver er ansvarlig for at vilkår og regelverk overholdes.
- Overtredelse av de forutsetninger gitt i løyvet kan føre til at gitte dispensasjoner oppheves med øyeblikkelig virkning, og overtredere kan bli nektet dispensasjon for en gitt periode.
- Søknad etter denne paragrafen må påregnes noe lenger behandlingstid, da denne ikke kan delegeres til kommunal tjenestemann, og må behandles politisk.

6. Søknad om kjøring på snødekt mark med snøskuter

6.1 Tillatelse til ervervsmessigtransport – ervervsløyve

Tillatelse til ervervsmessig transport (ervervsløyve) (regelverk: nasjonal forskrift § 5 bokstav a, rundskriv T-1/96):

- Antall løyver vurderes fortløpende og relateres til behov. Løyver kan tildeles fastboende etter en overordnet vurdering av geografisk dekning på leiekjørere (ervervsløyver) i kommunen.
- Næringsmessig betydning av ervervsløyvet og kontinuitet i inntekter fra ervervskjøring vektlegges ved tildeling av løyver. Løyveinnehaver skal så langt råd er ta på seg transportoppdrag for andre både i helg og hverdag.
- Sesongrapportering skal innleveres den 15. mai hvert år. Overholdes ikke dette kan løyvet bli inndratt. Løyveinnehaver er ansvarlig for at vilkår og regelverk overholdes. Er løyveinnehaver et firma, forening eller liknende er leder ansvarlig. Dersom løyvehaver ikke har anledning til å ta et oppdrag selv kan stedfortreder nyttes. Stedfortreder skal være oppgitt på løyvet. Et løyve kan maksimalt ha 2 stedfortredere.
- Overtredelse av motorferdselsregelverket (inkludert kommunale retningslinjer) eller manglende bruk av løyvet, kan føre til at løyvet oppheves med øyeblikkelig virkning, og overtreder kan bli nektet nytt løyve.

6.2 Tillatelse til varig funksjonshemmet (nasjonal forskrift § 5 bokstav b), rundskriv T-1/96)

Tillatelse til varig funksjonshemmet (regelverk: nasjonal forskrift § 5 bokstav b, rundskriv T-1/96) :

- Tillatelse kan gis til varig funksjonshemmet som ikke kan gå distansen fram til egen/nærmeste families hytte (som egen hytte regnes hytte eid av ektefelle, samboer, egne barn og foreldre eller dersom man har langtidsleiekontrakt/disponeringskontrakt) eller til allment utfartssted.
- Kommunens skjema for legeattest skal nyttes.
- Personer som på grunn av alder eller midlertidig sykdom er funksjonshemmet går ikke inn under bestemmelsen
- Henting av vann ved hytta og besøk i nabohytte kan inkluderes i tillatelse.
- Det kan gis dispensasjon for rekreasjonskjøring i 8 godkjente ruter.
- Eventuell ledsager skal navngis i tillatelse og kan ikke føre skuter uten løyveinnehaver.
- Overtredelse av motorferdselsregelverket (inkludert kommunale retningslinjer) eller manglende bruk av løyvet, kan føre til at løyvet oppheves med øyeblikkelig virkning, og overtreder kan bli nektet nytt løyve.

6.3 Tillatelse til transport av bagasje og utstyr til egen hytte (nasjonal forskrift § 5 bokstav c)

Søknad om tillatelse til transport av bagasje og utstyr til egen hytte – nasjonal forskrift § 5 bokstav c:

- Etter skriftlig søknad kan kommunestyret gi tillatelse til bruk av snøscooter for eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ikke ligger tilknytte veg.
- Etablerte traseer benyttes og legges ved i søknad.
- Overtredelse av motorferdselsregelverket (inkludert kommunale retningslinjer) eller manglende bruk av løyvet, kan føre til at løyvet oppheves med øyeblikkelig virkning, og overtreder kan bli nektet nytt løyve.
- Dokumentasjon på grunneiers tillatelse skal legges ved i søknaden.
- Det gis ikke tillatelse til kjøring til egen hytte etter 15. april, eller 2. påskedag for de årene påska avsluttes senere.
- Innvilgede løyver gis en varighet på 4 år.

6.4 Tillatelse til kjøring i utmarksnæring

Tillatelse til kjøring i utmarksnæring reguleres av:

- utmarksnæring for fastboende: nasjonal forskrift § 5 bokstav d
- utmarksnæring generelt som er så stor at den er momspliktig: nasjonal forskrift § 5 a

Tillatelse til kjøring i utmarksnæring (attåtnæring) for fastboende (regelverk: nasjonal forskrift § 5 bokstav d, rundskriv T-1/96):

- Tillatelse kan gis til kjøring av materiell og utstyr innen ren næringsmessig virksomhet (attåtnæring – gårdsbruk som har utleiehytter og kjører utstyr og gjester til hyttene), salg og videreforedling av betydning.
- Næringsoppgave fremlegges sammen med søknad.
- Det gis ikke tillatelse til utmarksnæring der det er selve transporten av personer som er selve produktet som selges, for eksempel snøskutersafari.
- Kommunens kjørebok skal innleveres den 15. mai hvert år. Løyveinnehaver er ansvarlig for at vilkår og regelverk overholdes. Overholdes ikke dette kan løyvet bli inndratt.

Tillatelse til bruk av motorkjøretøy for generell utmarksnæring (regelverk: nasjonal forskrift § 5a, rundskriv T-1/96, rundskriv T-6/09):

- Tillatelse kan kun gis til kjøring av materiell og utstyr innen ren næringsmessig virksomhet registrert i enhetsregisteret, salg og videreforedling av betydning.
- Første gangs tillatelse kan gis for inntil to år. Dersom den næringsdrivende etter utløpet av perioden kan dokumentere en samlet omsetning som gjør at virksomheten som tillatelsen gjelder er momspliktig, kan tillatelsen forlenges. Forlengelsen følger da rullering av motorferdselsaker i kommunen som skjer hvert 4. år.
- Virksomheten må være registrert i enhetsregisteret, vise at virksomheten er inntektsmessig relevant ved framvisning av næringsoppgave eller økonomisk driftsplan.
- Det gis ikke tillatelse til utmarksnæring der det er selve transporten av personer som er produktet som selges, for eksempel snøskutersafari.
- Personer kan sitte på dersom dette ikke medfører en ekstratur
- Transporten må være strengt tatt nødvendig på grunn av vekt, størrelse, omfang, avstand og liknende.
- Det skal ikke gis tillatelse til transport og utstyr dersom transportbehovet er av så lite omfang at det lett kan løses uten motorisert transport.
- Kommunens kjørebok skal innleveres den 15. mai hvert år. Overholdes ikke dette kan løyvet bli inndratt. Løyveinnehaver er ansvarlig for at vilkår og regelverk overholdes.

6.5 Tillatelse til transport av ved

Tillatelse til transport av ved (regelverk: nasjonal forskrift § 5 bokstav e, rundskriv T-1/96):

- Gjelder for kjøring fra hogst til hytte. Frakt av ved fra veg til hytte faller under § 5 bokstav c.
- Hogstbevis eller påtegning fra grunneier skal følge søknaden
- Slike dispensasjoner gis ikke i påskeuka

6.6 Tillatelse til transport ved gruppeturer

Tillatelse til gruppeturer for beboere, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede (regelverk: nasjonal forskrift § 5 bokstav f, rundskriv T-1/96) :

- Kan gis til helse og omsorgsinstitusjoner, lag og foreninger, utdanningsinstitusjoner og ideelle organisasjoner der formålet med turen anses som helsebringende, eller til utdanning og opplæringsformål.
- Kan gis til en gruppetur av gangen
- Kan kun gis til turer til bestemte mål (allmenne turmål eller arrangement).
- Rekreasjonskjøring avslås (for eksempel rein kjøretur eller topptur)

6.7 Tillatelse til utkjøring og tilsyn med jervbåser

Utkjøring og tilsyn med jervbåser (regelverk: nasjonal forskrift § 5 b, rundskriv T-6/09):

- Jervbåsene skal være godkjent av fylkesmannen
- Kjørerute, antall turer, avgrensning av tidsrom og kjørebok skal forutsettes i et eventuelt løyve.
- Kjørebok skal innleveres den 15. mai hvert år. Overholdes ikke dette kan løyvet bli inndratt. Løyveinnehaver er ansvarlig for at vilkår og regelverk overholdes.

6.8 Annen kjøring på vinterføre

Kjøring ved særlig behov § 6:

- Det kan gis et begrenset antall turer til brukere av utleiehytter
- Antall turer, trasébeskrivelse skal tegnes inn på kart, gyldig leiekontrakt og opplysninger om hvilket kjøretøy oppgis i søknad.
- Sårbare naturregistreringer kan medføre innskrenkninger, for eksempel rovfugl i hekkeperiode.
- Kommunens kjørebok skal innleveres den 1. desember hvert år. Løyveinnehaver er ansvarlig for at vilkår og regelverk overholdes.
- Det gis ikke dispensasjon dersom det er mulighet for leiekjøring.
- Overtredelse av de forutsetninger gitt i løyvet kan føre til at gitte dispensasjoner oppheves med øyeblikkelig virkning, og overtredere kan bli nektet dispensasjon for en gitt periode.
- Søknad etter denne paragrafen må påregnes noe lenger behandlingstid, da denne ikke kan delegeres til kommunal tjenestemann, og må behandles politisk.